

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ПІВНЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF PIVNENKO v. UKRAINE)**

(Заява № 36369/04)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

12 жовтня 2006 року

ОСТАТОЧНЕ

12/01/2007

Це рішення набуває статусу остаточного відповідно до обставин, що зазначені в пункті 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Півненко проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), що засідав палатою у складі:

п. П. Лоренцен (P. Lorenzen), Голова,
пані С. Ботучарова (S. Botoucharova),
п. В. Буткевич (V. Butkevych),
пані М. Цаца-Ніколовська (M. Tsatsa-Nikolovska),
п. Р. Маруст (R. Maruste),
п. Ж. Боррего Боррего (J. Borrego Borrego),
п. Р. Ягер (R. Jaeger), судді,
та пані К. Вестердік (C. Westerdiek), Секретар секції,
після обговорення в нарадчій кімнаті 18 вересня 2006 року,
виносить таке рішення, що було прийняте того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена за заявою (N 36369/04) проти України, поданою до Суду паном Ігорем Володимировичем Півненком (далі – заявник) 28 вересня 2004 року відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція).

2. Уряд України (далі – Уряд) був представлений його Уповноваженими – пані Валерією Лутковською та паном Юрієм Зайцевим.

3. 7 липня 2005 року суд прийняв рішення направити заяву на комунікацію Уряду. Того ж дня Суд вирішив, що відповідно до пункту 3 статті 29 Конвенції питання прийнятності і суті заяви розглядатимуться одночасно.

4. 1 квітня 2006 року справу було передано на розгляд новоутвореної п'ятої секції (пункт 5 правила 25 та пункт 1 правила 52 Регламенту Суду).

ФАКТИ**I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ**

5. Заявник є громадянином України, який народився у 1965 році та проживає у місті Олександрія Кіровоградської області, Україна.

6. Обставини справи, представлені сторонами, можуть бути викладені таким чином.

7. У невстановлений день заявник був звільнений у запас з військової служби. На момент звільнення заявнику було встановлено компенсацію за неотримане речове майно. Оскільки цю компенсацію йому виплачено не було, у 2002 році він звернувся до військового суду Дніпропетровського гарнізону з позовною заявою про стягнення з його колишнього роботодавця, військової частини, суми заборгованості.

8. 14 червня 2002 року військовий суд Дніпропетровського гарнізону задовольнив позов заявника і зобов'язав виплатити йому компенсацію за неотримане речове майно в розмірі 3377,17 грн¹ та судові витрати в розмірі 51 грн². Останню суму заявнику було виплачено, в той час як рішення щодо заборгованості залишається невиконаним.

9. Дніпропетровське обласне управління юстиції своїм листом від 20 січня 2004 року повідомило заявника, що у зв'язку з відсутністю коштів на рахунках боржника суму заборгованості не може бути виплачено.

10. Відділ державної виконавчої служби Центрально-Міського районного управління юстиції своїм листом від 29 липня 2004 року повернув виконавчий лист заявнику на підставі неможливості виконання рішення суду з причин відсутності коштів на рахунках боржника.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

11. Відповідне національне законодавство наведено у рішенні «Войтенко проти України» (заява № 18966/02, пп. 20-25, від 29 червня 2004 року).

ПРАВО

12. Заявник скаржився на невиконання рішення військового суду Дніпропетровського гарнізону від 14 червня 2002 року. Він посилався на пункт 1 статті 6 та статтю 13 Конвенції, а також статтю 1 Першого протоколу до Конвенції, в яких зазначено таке:

Пункт 1 статті 6

«Кожен має право на справедливий... розгляд його справи... судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

¹ Приблизно 558 євро

² Приблизно 8,5 євро

Стаття 13

«Кожен, чиї права та свободи, визнані в цій Конвенції, було порушено, має право на ефективний засіб юридичного захисту в національному органі».

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів...»

I. ЩОДО ПРИЙНЯТНОСТІ

13. Уряд надав заперечення щодо статусу жертви заявника та вичерпання ним національних засобів юридичного захисту, аналогічні тим, що вже відхилялися у низці рішень Суду (див., серед інших, рішення Суду у справах «Войтенко проти України», заява № 18966/02, пп. 20-25, від 29 червня 2004 року, та «Носаль проти України», заява № 18378/03, пп. 33-35, від 29 листопада 2005 року). Суд вважає, що ці заперечення Уряду слід відхилити з тих же підстав.

14. Суд приходить до висновку, що скарга заявника на порушення пункту 1 статті 6 Конвенції щодо затримки у виконанні рішення військового суду Дніпропетровського гарнізону не є явно необґрунтованою в розумінні пункту 3 статті 35 Конвенції. Він також зазначає, що жодної іншої причини неприйнятності заяви не встановлено. Тому скарга у цій частині має бути визнана прийнятною. З тих же причин скарга заявника на порушення статті 13 Конвенції та статті 1 Першого протоколу до Конвенції не може бути визнана неприйнятною.

II. ЩОДО СУТІ

15. Уряд стверджував, що тривалість виконавчого провадження не була надмірною, а державною виконавчою службою були вжиті усі необхідні заходи. Уряд наполягав, що право заявника на виконання рішення суду не ставилося під сумнів і він не був позбавлений власності. Уряд також наголошував, що заявник мав у своєму розпорядженні чітко встановлені національним законодавством ефективні засоби оскарження невиконання рішення суду, винесеного на його користь.

16. Заявник не погодився. Він стверджував, що мала місце значна затримка у виплатах, у зв'язку з чим він був позбавлений права на фактичне володіння своєю власністю. Він також наголосив, що зазначені Урядом заходи не могли бути ефективними у його справі, оскільки невиконання рішення було зумовлено відсутністю бюджетних коштів, а не виною державного виконавця.

17. Суд зауважує, що рішення, винесене на користь заявника, не виконувалось протягом чотирьох років та трьох місяців.

18. Суд наголошує, що ним уже неодноразово встановлювались порушення положень пункту 1 статті 6, статті 13 Конвенції та статті 1 Першого протоколу до Конвенції у справах, подібних до цієї заяви (див. вищезазначене рішення «Войтенко проти України», пп. 26-55; рішення «Носаль проти України», пп. 33-47).

19. Дослідивши всі наведені аргументи, Суд вважає, що Уряд не навів жодних переконливих фактів і доводів, які могли б переконати Суд дійти протилежного висновку у цій справі.

20. Відповідно має місце порушення пункту 1 статті 6, статті 13 Конвенції та статті 1 Першого протоколу до Конвенції.

III. ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

21. Стаття 41 Конвенції встановлює:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

A. Шкода

22. Заявник вимагав відшкодування матеріальної шкоди в сумі, присудженій йому рішенням суду від 14 червня 2002 року. Він також вимагав відшкодування моральної шкоди у розмірі 4000 євро.

23. Уряд стверджував, що він не зобов'язаний виплачувати заявнику вказану суму, оскільки постанова державного виконавця від 29 липня 2004 року про повернення виконавчого листа ним не оскаржувалась і повторно виконавчий лист для виконання не пред'являвся. Уряд також стверджував, що вимоги заявника щодо моральної шкоди мають бути відхилені як необґрунтовані.

24. Оскільки заявник вимагав суму, присуджену йому рішенням національного суду, Суд вважає, що Уряд має виплатити йому суму непогашеного боргу в розмірі 3377,17 грн (що дорівнює 558 євро). Суму моральної шкоди - 4000 євро - Суд вважає надмірною. Суд на засадах справедливості, як того вимагає стаття 41 Конвенції,

присуджує-заявнику суму в розмірі 1200 євро як компенсацію завданої моральної шкоди.

В. Судові витрати

1. Доводи сторін

25. Заявник також вимагав відшкодування поштових витрат у розмірі 48,86 грн (8,14 євро) та відшкодування судових витрат у розмірі 230 грн (38,3 євро). Він надав поштові квитанції та чеки від свого адвоката пана М.

26. Уряд погодився відшкодувати поштові витрати. Однак він стверджував, що заявник не надав жодних доказів того, що зазначений розрахунок правової допомоги був пов'язаний з розглядом справи у Суді.

2. Оцінка Суду

27. Відповідно до практики Суду заявник має право на відшкодування йому судових витрат, якщо буде видно, що вони були необхідними та фактично понесеними, а також обґрунтованими щодо розміру. У даній справі заявник надав докази його поштових витрат.

28. Щодо вимоги заявника відносно витрат на юридичну допомогу Суд зазначає, що дана справа не становить складності. Пан М. не надав Суду жодних документів від імені заявника, і заявник ніколи не інформував Суд щодо свого представника. Крім того, чеки, які надав заявник, не містять жодних доказів того, що пан М. надавав заявнику будь-яку допомогу у зв'язку з розглядом справи у Суді.

29. Однак заявник міг понести деякі судові витрати, пов'язані з розглядом справи у Суді. Беручи до уваги практику Суду та інформацію з цього приводу, Суд присуджує суму, яку вимагає заявник (див., *mutatis mutandis*, рішення у справі «Романченко проти України» від 22.11.2005, заява № 5596/03, п. 38).

С. Пеня

30. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, до якої мають бути додані три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скаргу заявника прийнятною;
2. *Вирішує*, що у цій справі було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції;
3. *Вирішує*, що у цій справі було порушення статті 13 Конвенції;
4. *Вирішує*, що у цій справі було порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції;
5. *Вирішує*, що:
 - (а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції 995_004, держава-відповідач має сплатити заявнику заборгованість за досі невиконаним рішенням (п'ятсот п'ятдесят вісім євро), а також 1246,44 євро (одну тисячу двісті сорок шість євро та сорок чотири центи) як компенсацію за моральну шкоду та судові витрати;
 - (б) ця сума має бути конвертована у національну валюту держави-відповідача на день здійснення платежу з урахуванням будь-якого податку, який може бути стягнуто;
 - (с) у випадку невиплати чи несвоєчасної виплати державою-відповідачем належної заявнику суми на неї нараховуватиметься пеня, яка дорівнює граничній позичковій ставці Європейського центрального банку плюс три відсотки, з часу, коли закінчиться вищезгаданий тримісячний строк, і до моменту повного розрахунку;
6. *Відхиляє* інші вимоги заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою та повідомлено письмово 12 жовтня 2006 року відповідно до пп. 2 та 3 правила 77 Регламенту Суду.

К.ВЕСТЕРДІК
(Mrs C.Westerdiek)
Секретар секції

П.ЛОРЕНЦЕН
(Mr P.Lorenzen)
Голова секції